

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра державного управління
документознавства та інформаційної діяльності

ISSN 2617-4650

<https://doi.org/10.31713/st1-220180>

СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

збірник наукових праць
Випуск 1-2, 2018 р.

Рівне – 2019

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Антонова С. Є. Державна політика у сфері професійної освіти в Рівненській області	5
Веретін Л. С. Теоретичні основи управління продуктивністю підприємств у емерджентному середовищі	10
Гладченко А. Ю. Макроекономічна рівновага на національному рівні	15
Альшаафі Мохамед Алі Відображення тенденцій інформатизації суспільства в сучасній системі охорони здоров'я.	21
Поляков М. В., Ханін І. Г., Бормотенко М. В., Косенчук С. Стратегія та тактика інноваційного розвитку підприємств ІТ-індустрії	28
Сазонець О. М., Ідріссі Сулейман Українські реалії зростання ІТ в контексті світової інформаційної асиметрії	36
Саленко А. С. Регуляторний вплив держави та інституційне забезпечення лібералізації економіки та підприємницької діяльності	41
Саричев В. І. Порівняльний контекст функціонування системи охорони здоров'я України та співпраця з міжнародними інституціями	53
Стець Н. В. Інституційна сфера функціонування сільського господарства та забезпечення збалансованого розвитку сільськогосподарських підприємств	63
СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	
Рустамов Ю., Алієв С. Оптимальні рішення для використання ірригації води	74
Бурачик А. І., Ільченко А. О. Вдосконалення системи державного регулювання медичної допомоги учасникам бойових дій в контексті військово-медичної доктрини України	79
Зима І. Я. Сутність та функції системи державного управління охороною здоров'я в інституційному середовищі	85
Маланчук Л. О. Дослідження розвитку інформаційних війн в Україні та світі	95
Мартинюк Г. Ф. Формування інформаційної культури бакалаврів з інформаційної, бібліотечної та архівної справи засобами НІКТ	99
Нікітенко С. В. Державне управління фізичною культурою і спортом в Україні. Історіографія проблеми	102
Сазонець І. Л., Гессен А. Є. Теоретичні та практичні підходи до формування державних і корпоративних соціальних програм	111
Тихончук Л. Х. Сучасний стан та напрями вдосконалення механізмів державного регулювання міжнародної економічної діяльності корпорацій	119
Фесянов П. О. Вивчення громадської думки у процесі здійснення державної політики: регіональний аспект	124
Цецик Я. П. Діяльність націонал-демократів на Волині у контексті нормалізаційної угоди з польським урядом 1935-1939 рр.	132

ECONOMIC ISSUES OF PUBLIC ADMINISTRATION

Antonova S. Y. State Policy in the Field of Professional Education in Rivnen Region	5
Veretin L. S. Theoretical Bases of Management of Productivity of Enterprises in the Emergency Environment	10
Hladchenko A. Y. Macroeconomic Equilibrium at the National Level	15
Alshaafi Mohamed Ali Displacement of Trends of Information Society in Modern System of Health Protection Systems	21
Poliakov M. V., Khanin I. H., Bormatenko N. V., Kosenchuk S. Strategy and Tactics of Innovative Development of it Industry Enterprises	28
Sazonets O. M., Idrissi Soulamane Ukrainian Realities of it Growth in the Context of the World Information Asymmetry	36
Salenko A. S. Regulatory Influence of the State and Institutional Provision of Liberalization of Economy and Enterprise Activity	41
Sarychev V. I. Comparative Context of the Functioning of Ukraine's Health System and Cooperation With International Institutions	53
Stets N. V. Institutional Sphere of Functioning of Agriculture and Ensuring Balanced Development of Agricultural Enterprises	63
STRATEGIES AND TACTICS OF PUBLIC ADMINISTRATION	
Rustamov Y., Aliyev S. The Optimal Irrigation Under Water Use Decisions	74
Burachyk A. I., Ilchenko A. O. Improving the System of Public Regulation of Medical Aid For Participants of Malays of Action in the Context of the Military Doctrine of Ukraine	79
Zyma I. Ya. The Essence and Functions of Public Health Management System in the Institutional Environment	85
Malanchuk L. O. Study on the Development of Informational War in Ukraine and The World	95
Martyniuk H. F. Formation of Information Culture of Bacalawyers From Information, Library and Archival Affairs by NICT	99
Nikitenko S. V. State Management of Physical Culture and Sports in Ukraine. Historiography Problem	102
Sazonets I. L., Hessen A. Ye. Theoretical and Practical Approaches to the Formation of Public and Corporate Social Programs	111
Tykhonchuk L. Kh. Modern State and Directions for Improvement of Mechanisms Public Regulation of International Economic Activities of Corporations	119
Fesianov P. O. Study of Public Opinion in the Process of Implementing State Policy: Regional Aspect	124
Tsetsyk Y. P. Activities Of National Democrats to the Volyny in the Context of the Normalization Agreement With the Polish Government of 1935-1939	132

УДК 338.1(147)

<https://doi.org/10.31713/st1-2201817>

JEL D 02, F 23, H 10

Тихончук Л. Х.

к.держ.упр.,

доцент кафедри міжнародних економічних відносин

Національний університет водного господарства

та природокористування, м. Рівне

**СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ
ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ КОРПОРАЦІЙ****Tykhonchuk L. Kh.**

PhD in Public Administration,

Associate Professor of International Economic Relations Department

National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

**MODERN STATE AND DIRECTIONS FOR IMPROVEMENT OF MECHANISMS PUBLIC REGULATION OF
INTERNATIONAL ECONOMIC ACTIVITIES OF CORPORATIONS**

Проаналізовано сучасний стан та напрями вдосконалення механізмів державного регулювання міжнародної економічної діяльності корпорацій, подано систему регулювання міжнародної діяльності корпорацій в Україні. В статті оприлюднено значення узагальнюючого показника економетричної моделі оцінки ефективності державної підтримки зовнішньоекономічної діяльності корпоративного сектора на основі взаємодії з WTO, EXIM, ICSID, OPIC за 2014-2017 рр.

The current state and directions of improvement of mechanisms of state regulation of international economic activity of corporations are analyzed, the system of regulation of international activity of corporations in Ukraine is submitted. The article discloses the significance of the generalizing indicator of the econometric model for assessing the effectiveness of state support for the foreign economic activity of the corporate sector on the basis of interaction with the WTO, EXIM, ICSID, OPIC for 2014-2017.

Ключові слова: механізми, державне, регулювання, міжнародна, економічна, діяльність, корпорації, підтримка.

Keywords: mechanisms, state, regulation, international, economic, activity, corporations, support.

Постановка проблеми. Систематизація механізмів державного регулювання міжнародної діяльності корпорацій провідних країн світу в контексті об'ємів міжнародної торгівлі свідчить, що успішність зовнішньоекономічної діяльності на сьогодні базується саме на багатосторонніх угодах, які в свою чергу реалізуються через міжнародні урядові та неурядові організації такі як СОТ, ООН, МВФ та інші. В рамках таких дипломатичних майданчиків, реалізуються заходи, державних механізмів регулювання міжнародної діяльності корпорацій в яких національні уряди формують коаліції та центри взаємних інтересів завдяки ефективній системі комунікації яка на відміну від двосторонньої системи реалізації державних механізмів регулювання міжнародної діяльності корпорацій дозволяє системно інтегруватися на зарубіжні ринки. Це зумовлює подальше дослідження механізмів державного регулювання міжнародної діяльності корпорацій в Україні має значний інтерес і практичну

цінність з огляду на новітні події в національній економіці, які відбуваються з наростаючою силою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В цих умовах все більшого значення набуває проблема ефективного використання переваг міжнародної діяльності корпорацій в забезпеченні балансу між інтересами національних виробників і тенденціями розвитку світового ринку на основі інтеграційних інструментів торговельної політики. Цим проблемам присвячені роботи Гаркуши А., Алтухова І., Бавико О., Щербини Т., Матвеенко В., Деркача Т., Оніщенко І., Сазонця І. та ін. В той же час в сучасній науковій літературі основна увага приділяється правовим основам застосування окремих інструментів торгової політики в світовій практиці в цілому.

Мета статті. Метою статті є аналіз сучасного стану та напрямів вдосконалення механізмів державного регулювання міжнародної економічної діяльності корпорацій.

Результати дослідження. Державне

управління процесами на основі нових механізмів регулювання міжнародної діяльності корпорацій відрізняється динамізмом, розширенням і ускладненням інструментарію, та високою мобільністю територіальних конфігурацій. Різні виміри державного регулювання міжнародної економічної діяльності корпорацій – багатосторонній, регіональний, міжрегіональний, інтеграційний, двосторонній – все більш тісно взаємодіють і доповнюють один одного, створюючи сприятливі можливості для ефективного забезпечення національних інтересів. В таких умовах визначення стану функціонування та результативність державних механізмів регулювання міжнародної діяльності корпорацій в Україні на основі компаративного аналізу з іншими країнами має значний інтерес та практичну цінність. Це необхідно для вирішення проблеми розробки результативних заходів щодо удосконалення як законотворчих ініціатив в державотворенні, так і для розробки практичних рекомендацій (рис. 1).

Рис. 1. Система регулювання міжнародної діяльності корпорацій в Україні

З метою визначення стану функціонування та результативності державних механізмів регулювання міжнародної економічної діяльності корпорацій в Україні нами було виділено наступні напрями, що характеризують найбільш важливі аспекти державних механізмів регулювання міжнародної економічної діяльності корпорацій в Україні: участь у міжнародних організаціях; економічне співробітництво; представництва міжнародних структур та організацій в Україні; двостороннє співробітництво. Проте перш за все слід зазначити, що стан функціонування державних механізмів регулювання міжнародної економічної діяльності корпорацій в Україні залежить від інституційного контексту.

На основі систематизації таких найбільш важливих аспектів державних механізмів регулювання міжнародної економічної діяльності корпорацій в Україні, як участь у міжнародних організаціях, представництва міжнародних структур та організацій в Україні, двостороннє співробітництво виявлено основні проблеми на «вузькі місця». По-перше, державні механізми забезпечення регулювання міжнародної діяльності корпорацій України мають досить багато прогалин. Так в результаті авторського аналізу виявлено, що хоча Україна є членом більшості міжнародних організацій, які співпрацюють у економічній сфері, діяльність державних представників і сам характер взаємодії носять досить формальний характер. Так в рамках СОТ державне лобювання інтересів знаходиться на низькому рівні, що підтверджується митними ставками, які не є пропорційними. Багато комітетів в рамках СОТ не представлені українськими лобістами. Іншим виміром недостатньої ефективності державних механізмів регулювання міжнародної економічної діяльності корпорацій України на основі міжнародних організацій є декларативний характер відносин та досить слабка інтегрованість українських підприємств в міжнародні спілки асоціації та інші інституції, що свідчить про недостатню ефективність існуючої системи державного регулювання міжнародної економічної діяльності корпорацій в Україні.

По-друге, в рамках авторського дослідження обґрунтовано, що досить слабка організовано міждержавне співробітництво

України в сфері регіональної торгової інтеграції, та двостороннього співробітництва. Формально двостороннє співробітництво України в торговій сфері представлено досить ефективно, проте як свідчать статистичні дані, українські підприємства зосередженні в основній своїй масі на співпраці з країнами Європейського Союзу та країнами СНД. Залишаються осторонь країни близького сходу та Африканський регіон, що говорить про недостатню результативність державних механізмів регулювання міжнародної діяльності корпорацій України з зазначеними регіонами.

Проведений аналіз результативності діяльності корпорацій в таких сферах міжнародної економічної діяльності як: відносини з державами G-7 (США, Канада, Японія, Великобританія, Німеччина, Франція, Італія); площина Європейської інтеграції; державне регулювання міжнародної економічної діяльності корпорацій в напрямі Вишеградської четвірки; відносини з Азіатсько-Тихоокеанським регіоном, на Близькому Сході, в Латинській Америці та з державами Африки дозволив виявити наступні результати: по-перше, в Україні як і раніше відсутній єдиний стратегічний документ, який включає середньострокові напрямки зовнішньої економічної політики, її цілі, завдання та ресурси пов'язаних з реалізацією інтересів України на міжнародній арені. В цьому контексті, було б доцільно розробити конкретний документ в міжвідомчому і міжсекторальному форматі. По-друге, на сьогодні майже відсутня публічна звітність МЗС про реалізацію пріоритетів державних механізмів регулювання міжнародної економічної діяльності корпорацій та інших планів уряду в цій сфері, конкретних завдань відповідно до президентських указів, рішень РНБО. Така звітність може бути представлена в формі публікацій звіту МЗС на офіційному сайті міністерства. По-третє, міжвідомча співпраця в сфері державних механізмів регулювання міжнародної економічної діяльності корпорацій потребує значного покращення з точки зору реалізації зовнішньої політики України, де особлива увага повинна бути приділена створенню інституціональних рамок для координації зусиль, спрямованих на створення позитивного іміджу України за кордоном і

використання інструментів торгової, економічної, суспільної, та експертної дипломатії. По-четверте, державні інституції України повинні посилити свою участь в міжнародних організаціях те тільки торгового, а й економічного характеру, а також відігравати активну роль у реформуванні міжнародних організацій, пошуку нових регіональних архітектур взаємодії в торговій сфері. Як свідчить проведений аналіз взаємодія в торговій сфері переноситься у багатьох випадках з двосторонньої взаємодії на майданчики інтеграційних угруповань та міжнародних організацій. По-п'яте, збереження європейської та євроатлантичної інтеграції є основними пріоритетами зовнішньої політики України, проте важливо, щоб Україна активізувала свою діяльність і присутність в інших регіонах, в тому числі на Близькому Сході, в Африці, Південній Азії, які є перспективними з точки зору продажу української продукції, залучення інвестицій, запуску спільних проектів, а також в контексті створення активної проукраїнської позиції в рамках департаментів ООН. По-шосте, необхідно завершити розпочату інституціоналізацію державних механізмів регулювання міжнародної економічної діяльності корпорацій.

Серед цільових міжнародних інституцій до яких доцільно інтегруватися для удосконалення державної політики економізації зовнішньої політики країни в результаті авторського аналізу запропоновано наступні: по-перше, Азіатсько-Тихоокеанське економічне співробітництво (АТЕС), що є форумом для 21 країни-члена Тихоокеанського регіону, який сприяє вільній торгівлі в усьому Азіатсько-Тихоокеанському регіоні; по-друге, це діяльність Міжнародного центру по врегулюванню інвестиційних суперечок. Слід підкреслити, що діяльність цієї інституції є вкрай ефективною, разом з цим державна дипломатична служба України зокрема та уряд України в цілому досі не залучені до діяльності даної інституції. Однак на нашу думку залучення до діяльності ICSID є досить перспективним напрямом удосконалення зовнішньої політики країни та стратегії підтримки великих корпорацій України так як ICSID є провідною світовою установою, що займається вирішенням міжнародних інвестиційних спорів; по-третє, розвиток економічної дипломатії України на нашу думку

повинен бути пов'язаний не тільки з розширенням присутності серед міждержавних інституцій, але і серед приватних. Одною з найбільш релевантних для Українських реалій є приватна інвестиційна корпорація (ОПІС), що є самоврядним державним агентством США, яке допомагає американським компаніям інвестувати в ринки, що розвиваються; по-четверте, недержавною інституцією, яка релевантна в рамках формування удосконалення державної політики економізації зовнішньої політики та стратегії підтримки стратегічних корпорацій України є експортно-імпортний банк Сполучених Штатів (EXIM), який є офіційним експортним кредитним агентством Сполучених Штатів. EXIM – незалежне, виконавче агентство з місією підтримки американських робочих місць, сприяючи експорту товарів і послуг США.

Слід підкреслити, що на сьогодні не має наявних методик які б описували саме ефективність державної підтримки зовнішньоекономічної діяльності корпоративного сектора на основі взаємодії з міжнародними інституціями. Тому в рамках поставленого наукового завдання було розроблено та апробовано авторську економетричну модель оцінки ефективності державної підтримки зовнішньоекономічної діяльності корпоративного сектора на основі взаємодії з міжнародними інституціями, яка акцентує увагу саме на поєднанні якісних та кількісних показників. Загалом зміст авторської економетричної моделі оцінки ефективності державної підтримки зовнішньоекономічної діяльності корпоративного сектора на основі взаємодії з міжнародними інституціями представлено у формулі 1, а результати на рис. 2.

$$E = \sum_{i=1}^n x_i \frac{\sum_{i=1}^N x_i y_i - N \cdot \bar{x} \bar{y}}{\sqrt{(\sum_{i=1}^N x_i^2 - N \bar{x}^2)(\sum_{i=1}^N y_i^2 - N \bar{y}^2)}} + \frac{45S}{(n^2(m^3 - m))},$$

де $\frac{\sum_{i=1}^N x_i y_i - N \cdot \bar{x} \bar{y}}{\sqrt{(\sum_{i=1}^N x_i^2 - N \bar{x}^2)(\sum_{i=1}^N y_i^2 - N \bar{y}^2)}}$ – емпіричний коефіцієнт кореляції; N – значення вибірки;

x, y – аналізовані змінні; $\sum_{i=1}^n x_i$ – сумарна кількість значень ознаки n – кількість всіх значень ознаки; S – квадратів відхилень суми

рангів кожного об'єкта експертизи від середнього арифметичного рангів; n – число експертів; m – число об'єктів експертизи.

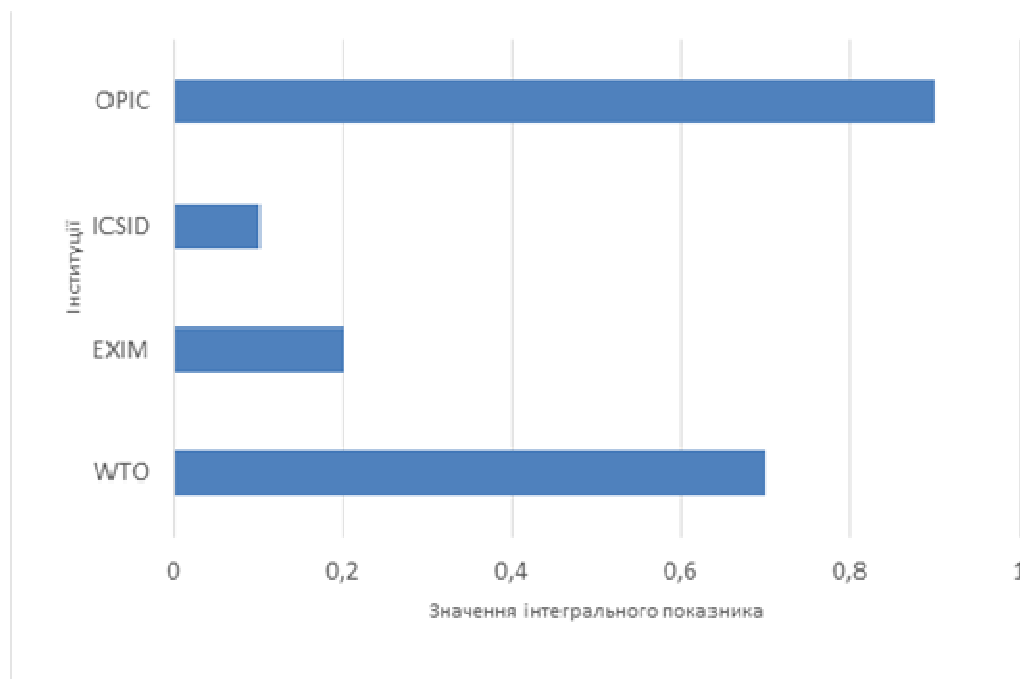

Рис. 2. Значення узагальнюючого показника економетричної моделі оцінки ефективності державної підтримки зовнішньоекономічної діяльності корпоративного сектора на основі взаємодії з WTO, EXIM, ICSID, OPIC за 2014-2017 рр.

Висновки. Механізми державного регулювання процесів міжнародної діяльності корпорацій як правило, досліджуються в рамках багатосторонньої торговельної системи або на рівні окремих країн. Разом з цим, окремі аспекти державного управління в системі міжнародної діяльності корпорацій розглядаються фрагментарно. Тому вибір теми дослідження визначається об'єктивною доцільністю обґрунтування теоретико-методологічних засад

модернізації державної політики в системі міжнародної діяльності корпорацій з метою визначення її подальших шляхів і вдосконалення форм, методів, механізмів і технологій державного управління. Комплексне вивчення і розв'язання проблем управління системою державного регулювання цих процесів дасть можливість здійснити подальшу модернізацію системи державного управління.

Список використаних джерел

1. Сазонець І. Л., Тихончук Л. Х. Формування та реалізація загальних принципів комерційної дипломатії на основі діяльності організацій системи ООН. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*. 2016. Вип. 19. С. 51–63.
2. Сазонець І. Л., Тихончук Л. Х. Виміри комерційної дипломатії та економічної політики в регіональних інтеграційних відносинах. *Актуальні проблеми державного управління* :

зб. наук. праць ОРІДУ НАДУ при Президентіві України. 2017. № 1(69). С. 104–110.

3. Сазонець І. Л., Тихончук Л. Х. Діяльність глобальних корпорацій та корпоративних альянсів у регулюванні сучасної економіки. *Актуальні проблеми державного управління* : зб. наук. праць ОРІДУ НАДУ при Президентіві України. 2017. № 2(70). С. 102–112.

4. Сазонець І. Л., Тихончук Л. Х. Комерційна дипломатія в умовах торговельних війн ТНК та розвитку національних економік. *Актуальні*

проблеми державного управління : зб. наук. праць ОРІДУ НАДУ при Президентіві України. 2017. № 4(72). С. 83–90;

5. Тихончук Л. Х. Міждержавні інтеграційні об'єднання як інструмент регулювання міжнародних торговельних відносин. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2017. № 11. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua>; (дата звернення: 15.05.2019).

References

1. Sazonets I. L., Tykhonchuk L. Kh. Formuvannia ta realizatsiia zahalnykh pryntsyviv komertsiiinoi diplomatii na osnovi diialnosti orhanizatsii systemy OON. *Teoretychni ta prykladni pytannia derzhavotvorenna*. 2016. Vyp. 19. S. 51–63.

2. Sazonets I. L., Tykhonchuk L. Kh. Vymiry komertsiiinoi diplomatii ta ekonomichnoi polityky v rehionalnykh intehratsiinykh vidnosynakh. *Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia* : zb. nauk. prats ORIDU NADU pry Prezydentovi Ukrainy. 2017. № 1(69). S. 104–110.

3. Sazonets I. L., Tykhonchuk L. Kh. Diialnist hlobalnykh korporatsii ta korporatyvnykh aliantsiv u rehuliuванні suchasnoi ekonomiky. *Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia* : zb. nauk. prats ORIDU NADU pry Prezydentovi Ukrainy. 2017. № 2(70). S. 102–112.

4. Sazonets I. L., Tykhonchuk L. Kh. Komertsiiina diplomatiia v umovakh torhovelnykh viin TNK ta rozvytku natsionalnykh ekonomik. *Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia* : zb. nauk. Prats

6. Тихончук Л. Х. Наднаціональне та інституційне регулювання сумлінної ділової практики міжнародних корпорацій. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 21. С. 91–95.

7. Тихончук Л. Х. Вплив процесів транснаціоналізації на державне управління в глобальній економіці. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 22. С. 76–82.

ORIDU NADU pry Prezydentovi Ukrainy. 2017. № 4(72). S. 83–90;

5. Tykhonchuk L. Kh. Mizhderzhavni intehratsiini obiednannia yak instrument rehuliuвання mizhnarodnykh torhivelnykh vidnosyn. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*. 2017. № 11. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua>; (data zvernennia: 15.05.2019).

6. Tykhonchuk L. Kh. Nadnatsionalne ta instytutsiine rehuliuвання sumlinnoi dilovoi praktyky mizhnarodnykh korporatsii. *Investytsii: praktyka ta dosvid*. 2017. № 21. S. 91–95.

7. Tykhonchuk L. Kh. Vplyv protsesiv transnatsionalizatsii na derzhavne upravlinnia v hlobalnii ekonomitsi. *Investytsii: praktyka ta dosvid*. 2017. № 22. S. 76–82.

Рецензент: д.е.н., професор С. О. Левицька

УДК 316.62

<https://doi.org/10.31713/st1-2201818>

JEL D 03, R 10, Z 13

Фесянов П. О.

к.держ.упр.,

доцент кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності

Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

ВИВЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ У ПРОЦЕСІ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Fesianov P. O.

PhD in Public Administration,

Associate Professor of Department of Public Administration,

Documentation and Information Activities

National University of Water

and Environmental Engineering, Rivne